

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-g02-shoot-d1e15846.pdf> (tilgået 04. august 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Cultusministeren:

Jeg har reist mig blot for at sige, at jeg troer, at der er al Grund til at være meget vaersom med at gaae ind paa den Theori, som nu blev udviklet, og at jeg troer, der er høi Grund til, naar man har erklæret, at man vil have en arvelig Kongemagt, at protestere imod en saadan Opfattelse. Der er sagt, at ikke Nogen skulde have en Arveret til Riget, som til en privat Eiendom, det er ganske sandt; ingen Arveret til Riget som til en privat Eiendom, men Arveret til Riget som Rige, Arveret til den grundlovmæssige Stilling, som er givet Kongen, men til denne Stilling ogsaa Arveret; naar det ikke er saa, saa have vi et Valgrige. Men naar der dog i Grundloven er optaget en Form, under hvilken Arveretten kan forandres, da er dermed sagt, at der gives en virkelig Arveret, at der er bestemte Individuer, som i en bestemt Følgeorden kunne kræve at bestige Danmarks Throne; men der er tillige sagt, at Arveretten ikke er en ubetinget, men den er ikkedestomindre dog en Ret. Det er ikke et Haab til at kunne vente at kaldes til at bestige Thronen, men det er et givet Kald, men dog et Kald, som kan forbrydes. Det er altsaa en betinget Arveret, og det er fastsat i Grundloven, at Statsmagten i Nødstilfælde kan underordne hiin betingede Arveret Statens høiere Formaal, og der spørges i denne Paragraph om, og i hvilken Form det skal skee, at Statsmagten kan underordne en Arveret, der er givet som Ret, men som betinget Ret, hvorledes den kan underordne den Statens Nødvendighed, og, hvor denne kræver det, endog tilsidesætte det. Der er altsaa ingenlunde tænkt paa at ophæve Retten, men der er tænkt paa at indskrænke den fuldkomne og ubetingede Ret til en i visse Tilfælde betinget, til en, som maa vige for Statens høiere Nødvendighed; det er Meningen af Paragraphen, og denne Mening troer jeg, man maa paa det Strengeste fastholde. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om det er i eet eller i flere Tilfælde, denne Ret kan tilsidesættes, har jeg, som ikke har havt noget at gjøre med Grundlovsudkastets Udarbeidelse, og som først kjender det fra samme Tid som de ærede Medlemmer her i Salen, ikke tvivlet paa, at denne Paragraph er at forstaae saaledes, som den af Udvalget er forstaaet; thi jeg har altid troet, at om man ogsaa kun tænkte paa et enkelt Tilfælde, kunde man kun komme til dette Resultat i det enkelte Tilfælde, fordi man tillagde Staten efter sin Idee Ret til at gjøre det i dette Tilfælde, og har Staten i dette Tilfælde efter sin Idee og sit Princip Ret til at gjøre det, maa den ogsaa have Ret dertil i ethvert lignende Tilfælde. Idet der altsaa opstilles en saadan Betingelse, idet Arveretten taber Noget af sin ubetingede Natur, er det i høieste Grad vigtigt, at man paa engang sikkrer sig den Ro og uforstyrrede Fortsættelse af det monarchiske Princip, som er tilsigtet ved et Arverige, og at man paa den anden Side ikke udsætter sig for, at den Forandring, som kan blive nødvendig, er underkastet saa besværlige Former, at derved Forsøget paa en Forandring fører til Ulykke for Staten.